

МАНАЛЛА

Ўзбекистон “МАХАЛЛА” хайрия жамғармасининг нашри

№3-4 (135-136)

2000 йил 12 январь, чоршанба

Газета 1996 йил январь ойдан чиқа бошлаган

Сотувда эркин нархда

Ислом **КАРИМОВ:**

Маҳалланинг ҳар қандай масалани ечишга қурби етади

Қадри юрдошлар! Биз бугун сийсий, ижтимоий ҳаётимизни демократия андозаларига муносиб эркинлаштириш йулида қадам қўётган эканмиз, биринчи навбатда, давлатимиз, давлат идоралари узига олган ҳуқуқ ва вазифаларни аста-секин, бошқичма-бошқич нодавлат, ижтимоий, узини узи бошқарадиган, халқимизнинг хоҳиш-иродасини ифода-лайдиган ташкилотларга топширишимиз, уларга кўпроқ ишонч билдиришимиз даркор. Бу — сийсий ҳаётимизни, давлатни бошқариш сийсатини тубдан ислоҳ қилиш, янгилаш йулидаги асосий тамойил, муҳим йўналишимиздир. Бундай нодавлат жамоат идоралари орасида халқимизнинг миллий табиати, азалий анъаналарига асосланган маҳалла бошқарувининг урни беқисс. Бундан шунга маҳалла фаолиятида яққол кўриш мумкин.

Шуни ҳисобга олган ҳолда, кейинги йилларда маҳалланинг нуфузини кўтариш, маҳалла оқоқоллари ва фаолларининг ҳуқуқини кенгайтириш масъулиятини ошириш бора-сида талай ишлар қилинди. Хусусан, юздан орტიқ замонавий ва обод маҳалла гузарлари барпо этилди. Улар телефон алоқаси ва бошқа коммуникация тармоқлари билан таъминланди. 100 километрдан зиёд ичимлик суви узатиш, 350 километрға яқин канализация, 440 километр узунликда газ узатиш тармоқлари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Шайхонтоҳур туманидаги «Қораташ», Мирзо Улуғбек туманидаги «Нур», Сирғали туманидаги Амир Темур маҳалла гузарлари узининг шина ва гузаллиги билан ҳар қандай одамнинг ҳавасини келтиради. Маҳалла кенг халқ оммасини давлат, ҳокимият идоралари билан боғлаб турувчи куприқдир, десак янглишмаймиз. Бугунги кунда эҳтиётхон, кўп болали оилаларга курсатилган моддий ёрдам айнан фуқароларнинг уз-узини бошқариш идоралари томонидан тақсимлангангани ҳам бунга яққол исботлаб турибди.

Чунки маҳалла ким қандай шайхонтоҳур туманида яшапти, ким ҳақиқатдан ҳам ёрдамга муҳтожлигини яши билмади. Маҳалла орқали ёрдам курсатишда адолат тамойили

бузилмайди. Шу йўл билан кам таъминланган оилаларга 1998 йилда 1 миллиард сумдан зиёд, утган йили эса қарийб 2 миллиард сум ёрдам пули берилгани диққатга сазовордир.

Саховат, меҳр-шафқат, мутоқар холдан хабар олиш халқимизга хос булган энг эзу фасилатлардир. Юртимизда бундай олийжаноб инсонлар тобора кўпайиб бораётгани ибратлидир. Бунга мамлакатимизда утказилган «муруват куллари ҳам эркин мисол бўла олади».

Мен, фурсатдан фойдаланиб, етим болаларга, ногиронларга, хурматли қарияларимизга меҳр-муруват курсатиб, ҳайр-эҳсон қилватган меҳнат жамоаларига, барча сахий инсонларга миннатдорлик изҳор этишни уз бурчим, деб биламан.

Маҳалла, ҳеч шубҳасиз, юртимиздаги тинчлик ва озо й ишталарни сақлашда бизнинг таянчимиз ва сўянчимиздир. Бугунги кунда 4 минг 500 нафардан зиёд маҳалла посбонлари уз уйлари, уз маҳаллаларининг хавф-сизлигини сақлаётгани муҳим аҳамиятга эга.

Бундай хайрли ишларга бош-қош бўлиб турган одамлар аҳолидан доимо хабардор булган маҳалла фаоллари, табиийки, эл-юртнинг хурмат-этиборини қозонмоқдалар. Шу бўлиб 20 нафардан зиёд маҳалла оқоқоли ватани-мизнинг олий мукофот ва унвонларига сазовор бўлди.

Тошкент ахли Саиднаби Саидкаримов, Абдусалом Атаматов, Сайфулла Оқмирзаев, Муробар Юнусжуаева, Эгамназар Қодиров, Тоҳир Муслимов, Йулдош Абдурахмонов, Даврон Шораммедов, Тўхтажон Эшўжаев, Маҳмуджон Турсунов, Хайрулла Мўминов, Марат Ғуломов каби муътабар инсонлар номини миннатдорлик туйғулари билан тилга олиш беҳиз эмас.

Биз маҳалла фаолларининг ҳуқуқини янада кенгайтириш, уларга тегишли имтиёзлар бериш, шу билан бирга уларнинг масъулиятини ошириш мақсадида махсус

Фармон чиқардик. Қонун қабул қилдик. Афсуски, айрим маҳалла фаоллари бу имкониятлардан тулиқ фойдалана олмаптилар. Кўп ҳолларда, очик айтман, туман, шаҳар ҳокимликлари маҳалла вакилларига бошқарув ваколатини беришга туқинчилик қилиб, оёқ тираб турибдилар. Мен бунга асло рози эмасман.

Кўпчилик маҳалла оқоқоллари ташкилотчилик, ҳужалик ишлари билан бир қаторда аввало, уз-узини бошқариш масалалари билан

кўпроқ шуғулланишлари керак, деб уйлайман. Шунингдек, фуқаролар йиғинларининг меҳр-муруват, ёшлар тарбияси, жиноятчиликнинг олдини олиш, тадбиркорликни ривожлантириш борасидаги бугунги фаолиятини ҳам қучайтириш зарур, деб ҳисоблайман. Чунки маҳалланинг ҳар қандай масалани ечишга қурби етади.

Шу маънода, унинг мавқени кўтариш — нафақат ижтимоий-иқтисодий, балки улкан тарбиявий ва маънавий масаладир. Биз маҳалла тизимида шу нуқта назардан қарашимиз лозим.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВнинг Тошкент шаҳри сайловлари билан сайловчи учрашувида сўзлаган нутқидан

Нихоят халқ хоҳиш-иродаси тантана қилди. Сайловлар ўзбекистонлик фуқароларга ўз конституцион ҳуқуқларини эркин, тўғридан-тўғри рўёбга чиқаришлари учун имконият берди. Мамлакат йўлбошчилигига демократик йўл билан муносиб номзод — Ислом Каримов сайланди.

Келажакка пойдевор

Айтиш керакки, утган сўнгги 3-4 ойлик муддат юртимиз ҳаётида сийсий жараёнлар қайнаган даврига бўлиб қолмай, балки янги демократик муносабатларнинг синовдан утиш палласига ҳам айланди. Халқимиз ҳокимият вакиллик органларига ишончи

вакили Даниэл Берков шундай сўзлар билан ифодаляди. «Тўғриси, сайловларнинг ташкил этилиши ва утказилишидан биз ҳайратда қолдик. Номзодлар уртасидаги рақобат, бешта партиянинг сайловдаги иштироки — булар барчаси халқроқ демократик меъёрлар асосида бўлди. Бунга америкача вариант билан таққослаш мумкинми?»

Менимча, баъзи хусусиятларни сизлардан ўрганса ҳам бўларкан. Оммавий тайёргарлик, ушқоқлик сайловлардаги ассий муваффақиятни таъминлаб берди.» Белорус Республикасининг ўзбекистондаги элчихонаси биринчи котиби Светлана Шумскаянинг кузатувлари эса шундай: «... Энг яхши таассурот менда Тошбулоқдаги 304-сайлов участкасидан қолди... Кундузги соат 12 га

келиб аҳолининг 99,9 фоизи уз овозини бериб бўлганди. Сайлов участкаларининг пухта тайёргарлиги ҳам мени ҳайратлантирди. ...»

Янги йилнинг иккинчи дўшанбаси, яъни 10 январь куни Марказий сайлов комиссиясининг Матбуот маркази биноси хоржий кузатувчилар, журналистлар билан ҳар қачонгидан гавжумроқ бўлди. Бу ёрда утказилганидан навбатдаги матбуот конференциясида бир кун олдинги сайловнинг дастлабки натижалари эълон қилиниши лозим эди. Имонияти топилиб биз Президент сайловларида кузатувчи сифатида

қатнашган Ўзбек-Америка дўстлиги жамиятининг ҳамраиси Жоан Жордано хонимини сўхбатга тортидик: — Охириги ҳар иккала сайловда ўзбекистонлик сайловчиларнинг 90 фоиздан кўпроги иштирок этганлиги мени ҳам қувонтирди, ҳам ажаблантирди. Бу жуда катта электорат. Масалан АҚШда, одатда, сайловчиларнинг нари борса 50 фоизи фаол иштирок этади. Сайлов участкаларига асосан манфақадор шахслар, сийсачи ёки йирик бизнесменлар ташриф буюришади. Олдий аҳолини сайловга жалб этиш анча мушкул.

— Жордано хоним, мен «Маҳалла» газетасининг муҳбири сифатида Сизга савол билан мурожаат этмоқчи эдим. Сиз маҳалланинг сайлов жараёнларидаги аҳамияти ҳақида нималар дея оласиз?» — Дарҳақиқат, Ўзбекистонда оила, маҳалла тушунчаларига ҳурмат билан қарашлари менга ёқади. Оила бутунлиги, маҳалла мавқеига муқаддас нарсасифатида муносабатда бўлишни мен бошқа ҳеч бир мамлакатда қурган эмасман. Ўзбек маҳаллалари миллий қадрият ва анъаналарни сақлаш билан бирга, миллий тараққиётга қучли туртки берувчи механизм сифатида ҳам қимматлидир. Айниқса ота-она, фарзандлар, наби-раларнинг бутун оила бўлиб яшаш жамият яхлитлигини ҳам таъминлайди. Бизда эса бундай тушунчалар мавжуд бўлмагани учун ҳам, афсуски, оилавий ажрим ҳолатлари кўп учрайди. Масалан, узим Вашингтонда яшайман, Фарзандларим Калифорния штатида истиқомат қилишади. Бизини узаро бирлаштириб турадиган муқаддас ришталар деярли йўқ ҳозир.

Ўзбекистонликлар эса оила, маҳалла, жамият тушунчаларига бир қадар эҳтиёткор муносабатда буладилар.

Америкалик кузатувчи билан сўхбатимиз тугар-туғамас интиқлик билан кутилган матбуот конференцияси бошлаб юборилди. Марказий сайлов комиссияси раиси Н.Комилов «қурол-лаби олган» рақамларни уз кулиги билан эшитиш иштиёқида эди. — Демак, ҳозирга қадар сайлов округларидан бизга етиб келган ахборотларга қура дастлабки натижалар бундай, — деди Н.Комилов. — Кечаги сайловларда 12.123.199 нафар сайловчи, яъни умумий сайловчиларнинг 95,10 фоизи иштирок этган. Президентликка номзод Ислом Каримов 11.147.621 овоз, яъни 91,9 фоиз овоз олишга, иккинчи номзод Абдулҳафиз Жалолов эса 505.161 овоз, яъни 4,17 фоиз овоз олишга муваффақ бўлишган.

Ушбу натижадан барча мамнун бўлди. Матбуот конференциясида савол берган журналистлардан бири И.Каримовнинг 1991 йилги сайловда қанча овоз олганлиги билан қизиқди. Маълум бўлишича, ушунда Президентимизни сайловчиларнинг 86 фоиздан кўпроги қўлаган экан. Энди эса бу рақам янада ошган. Бу эса мамлакатимизда амалга оширилган туб узгаришлар, илохотлар тарафдорлари кўпайганидан, халқимизнинг Президент Ислом Абдуғаниевич Каримовга ишончи мустаҳкамлигидан далоятидир.

Нодир АЛИМОВ, «Mahalla» муҳбири.

Виждон билан юзма-юз

Ҳаяжонли, виждон билан яккана-якка, кўзда сайлов бюллетени-ю, дўда ирода ҳайқирғи янграган махсус кабинетдан чиқиб келётган маҳалладошларим кўзларига боқман. Шунчалар азимисан, заворалимисан, виждон юкига боймисан, Сайлов, дегим келади.

Эшу қари, эрқагу аёл, турли миллат фарзандларига мансуб қадрдонларимни бирдай жиддий, бурчли, масъулияти рўҳий ҳолатда қураман. — Бошқача бўлиш ҳам мумкин эмас, — дейди оқсоқол сайловчи Деҳқонбой ота, — ахир тақдиримиз, эртанги кунимиз учун овоз берялмиш. Уни кимга топширишни чўқур, бу томонлама уйлამай буладими. Яширмайман, насиб экан Оллоҳ адаштирмасин Ислом Каримовнинг қадами кўтлуг келди — Ўзбекистон мустақил бўлди. Истикболи баянда. Шундай имон-этиқодли инсонга тула ишонса бўлади.

Кеч соат саккиз. Овозлар саналар экан, сайловчилар ҳаяжони сайлов комиссияси аъзолари қалбига кучиб, қувончдан яйраб-яйнаб кетганларини кузатдим. Маҳалла аҳолиси асосан Ислом Каримовга овоз берган, унинг салоҳиятига, қудратига ишонган, айни вақтда янада сарбаланд эъзога лойиқ эканликларини эътироф этган эди. Биолетенга илова қилинган дил сўзларида Ислом Каримовга, амалдаги хурматли Президентимизнинг халқ, она Ватан фаровонлиги йулидаги улғувор бунёдкорлик ишларига булган эҳтироми лари фойдаланган эди: «Урбод Президент бўлиб қолсинлар!», «Оллоҳ, эр бўлсин!», «Умрлари узок бўлиб, эзгу ишларини беармон адо этсинлар!», «Биз Сиз билан — азиз Ислом Каримов!»... Сайлов комиссияси аъзолари, кузатувчилар Тўлқин, Шавкат акалар, Салима, Оқила, Дилфуза опалар сайловчилар билан муштарак фикрларни айтиб, сайловда эътиқод, зиё, маънавият ютганидан хурсанд эдилар. Ҳа, Яхшининг қадрини халқ билади, халқнинг тақдирини мард билади.

Расул РАҲМОНОВ, Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани 496-сайлов участкаси раисининг ўринбосари.

14 январь - Ватан ҳимоячилари кунли МАРД ЎҒЛОНЛАРНИ КЎРИБ ҚУВОНАСАН

Тошкент шаҳар Мудофаа ишлари бошқармаси бошлиғи, полковник Сирожиддин ХОЛИҚНАЗАРОВ ёшларнинг бурча садоқатини изоҳлаб шундай дейди: — Авало шунни таъкидлаш жоизки, Армия ислоҳотининг давлат сийсати даражасига кўтарилши унинг обрусини ошириб юборди. 1999 йилда — Қуролли Кучларни ислоҳ қилишнинг янги — учинчи бошқача бошланди. Уни бошқичма-бошқич давом эттиришдан мақсад — мамлакатимиз мустақиллигини ҳимоя қилишга қодир теказор, техника билан тулиқ жиҳозланган профессионал армия сифатида ривожлантиришдан иборат. Ватанимизнинг мудофасини

муштаҳамлаш учун албатта билимли, малакали миллий кадрлар ҳамда қучли, нисбатан кам сонли таркиби жиҳатидан профессионал мақбул армия керак.

Ишга шу нуқта назардан ёндашсак, албатта биринчи навбатда ёшларнинг нафақат соғломлиги, балки сийсий дунёқараши алоҳида эътиборга лойиқ.

Тошкентда бўлиб утган мудҳиш февраль воқеасидан кейин Ватан, халқ, Президентимизнинг ҳаётини ҳимоя қилишга отланган, қаҳираву ёшига етган ўспиринларнинг отилиб чиқиши қувончлидир. Бунда эътиборли томони шундаки, ёшлар уртасида қўрқув, ваҳима бўлмади, аксинча улар фидокорликларини курсатдилар. Бу йиғитлар Фурқатбек сингари Қуролли Кучларда хизмат қилишни ҳам бурчи, ҳам орномуси деб билишларини намойиш этдилар. Армиямиз сафини мана шундай ёшлар билан тўлдиршда маҳаллаларнинг хизмати ҳам катта бўлмоқда. Агар бу йилги кузги қаҳираву талабларига назар солсак маҳалланинг роли қуринади. (Давоми 2-бетда).

САВОБНИНГ ЭНГ КАТТАСИ

Катта қозонда ош дамланиб, 220 бола тарбияланиб, вояга етаётган 30-Меҳрибонлик уйица олиб борилди

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг юртимизда туй-ҳашамлар, оилавий тантаналар, маърақа ва маросимлар, марҳумлар хотирасига бағишланган тадбирлар утказишни тартибга келтириш тўғрисидаги Фармони утган 1999 йилда халқимиз хоҳиш-иродасини ифодалаган дастур сифатида ҳаётимизда уз урнини топиб борди. Маълумки, утган йилнинг охири ва мамлакатимизга катта сийсий узгаришлар билан кириб келган янги — 2000 йилнинг боши халқимиз яшаш тарзи ва имон-этиқодини нуқта назаридан қўлаб тадбирларга бой бўлди. Хусусан, муқаддас Рамазон ойи муносабати билан булган тадбирлар шулар жумласидандир. Бундан икки кун бурун халқимиз Рамазон ҳайитини нишонлади. Муқаддас ой ниҳоясига етиб, халқимизда яна туй-маъракалар бошланди. Хуш, бу борада кишиларимиз уларига қандай хулоса ясаганлар.

Яқинда, яъни Муқаддас рузаи Рамазон кунларида похтагимизнинг Ҳамза туманида яшовчи оила онахони Раҳбар ая Ғулом қизи табаррук 91 ёшларида оламдан утган эдилар. Табиийки, фарзандлари оналари руҳини шод этиш учун халқимизда одат булган расмурсуумларни қилишни ният қилишди. Тадбирларни утказиш учун оилада иқтисодий кафолат ҳам бор. Аммо улар, бу маъракалардан мақсад онамиз руҳини шод этиш экан, демак,

биз бу уринда фақат савоб йулини танлашимиз керак, деган хулосага келдилар. Фарзандлар марҳум Раҳбар аянинг йиғирмалик маъракаларини уйда — уз оиласи, яқин қариндошлари доирасида кам сарф-харажатли қилиб утказишди. Бу тадбир учун мулжаллашган тайёргарликни эса ҳақиқий хайру эҳсонга муҳтожларга аташди. Шу боис катта қозонда ош дамлаб 220 бола тарбияланиб, вояга етаётган 30-Меҳрибонлик уйига олиб боришди. Шунингдек, одатда маърақа дастурхонига тортилиши мумкин булган барча ноз-неъматлар ҳам Меҳрибонлик уйи ошхонаси столларини бевади. Фитр учун мулжаллашган пулни ҳам Меҳрибонлик уйи кам-кустига сарфлаш мақсадида ҳафза этишди.

Марҳумлар руҳини шод этишнинг энг ҳаққоний йули бу савоб иш қилиш эканлиги Ислом дини руҳларида ҳам ва бунга ҳамоҳанг тарзда муҳтарам Президентимиз Ислом Каримовнинг давлатларида ҳам очик-ойдин акс этмоқда, — дейди Меҳрибонлик уйи директори Гулнора Хабирхонова. — Мен уйлайманки, марҳума Раҳбар аянинг фарзандлари қилган бу эҳсонлари Оллоҳ назаридаги ишдир. Раҳбар ая фарзандларини шу руҳда яъни имон-этиқодли, ҳалол-пок ва меҳр-муруватли қилиб тарбияланганликлари учун Оллоҳ эҳтиромига молиқдир.

Муштаний кўмак олди

Дурдона аравачали бўлди

«Менинг 10 ёшли ногирон фарзандим туғилгандан бери на юралади ва на гапиролди — фақат бир жойда ётади. Сдамларнинг айтишларинча, ногиронлар аравачаси бўлса, мушкулмиш анча енгилашар, Дурдона учун олам билан юз қўришишига имкон туғилар эди.»

«Mahalla» газетаси, 2000 йил, 5 январь сони. Ю. РАҲИМОВнинг хатидан. Ҳа, кун кеча Чуст тумани ҳокимлиги ва маҳалла жамғармаси туман бўлиминиси

туманидан маҳалла раисининг қилувчи 9 нафар ногиронга ногиронлар аравачаси топширилди. Булар орасида юқорида кўмак сўраб хат йўлаган муаллимнинг қизи, 10 ёшли Дурдона ҳам бор. Биз ҳам бу ницца бош-қош бўлган Чуст тумани ҳокими Г.Рўзӣбоева ва маҳалла жамғармаси вилоят бўлими ходимларига миннатдорчилигини изҳор этамиз.

ТАХРИРИЯТ.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр курсаткичи: 148
 Ҳомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссодорлик жамияти
Нашр кўрсаткичи: 148
 Ҳомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссодорлик жамияти
Мақола ва хабарлар мазмунини, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулидирлар.
Тажрибали ахборот: Тошкент, Навоий кўчаси, 18-А-у-й ва Матбуотчилар кўчаси, 32-у-й. 622, 635-хоналар.
Хатлар учун: 700011, Тошкент-11, а/қ 7168
Телефонлар: Хатлар бўлими: 136-57-62, масъул котиб: 144-34-24, иқодий бўлиmlар— 144-23-90, Кабулхона — 144-23-34, 133-39-89.
E-mail: mahalla@gazeta.silk.org

14 январь - Ватан Ҳимоячилари куни

МАРД ЎҒЛОНЛАРНИ КЎРИБ ҚУВОНАСАН

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бу чақирувда аввалгилардан фарқи уларок, ёшларнинг соғломлиги қатори уларнинг одоб-ахлоқи, билими ва малакаси ҳам юксак талаблар қўйилди. Бу борада мактаб-оила-маҳалла дастури яхши амалга оширилган маҳаллада улғайган ёшларнинг омади чопди. Шунингдек, илм масканларида ҳарбий таълим юқори савияда бошқа фанлар қатори чуқур ўқитилган бўлса, ёшлар армияда қийналмай хизмат қилади.

Ёшларимиз Ватан маҳалладан бошланишини, бугунги кунда чуқурроқ англаб етмоқдалар. Ватанга садоқат, ўз халқининг тарихи, бой анъаналарини эъзозлаш, урф-одатларини чуқур ҳурмат қилиш эса давлатлар маҳаллада синдирилади.

— **Сирожиiddин Мирза-ҳамдамович, хизмат ёшига етган фуқаролар рўйхатга маҳаллаларда олинади. Бинобарин маҳаллалар мудофаамиз таянчи ҳисобланади. Шу маҳаллалар, уларнинг оқсоқоллари билан туман мудофаа ишлари бўлиmlари ўртасида қандай ҳамкорлик ўрнатилган?**

— Чақирик худудларида 17 ёшга туладиган фуқаролар қайд этилади. Булар асосан ўрта таълим масканла-

рининг битирувчилари ҳисобланади. Аммо шуни таъкидлаш кераки, баъзи бир успиринлар ўрта мактабни битирмасдан ва ўқини давом эттирмасдан куча-кўйда ҳам юришмоқда. Чақирув жараёнида уларни рўйхатга олишда баъзи бир муаммоларга дуч келинади. Баъзи ҳолларда чақирилувчи бир туманда ҳарбий рўйхатда туриб, янги истиқомат жойига кучиб ўтганлиги ҳақида уша туман мудофаа ишлари бўлимини оголтантирмайди. Янги турар жойдан рўйхатдан ўтмайди. Жойларда баъзи бир оқсоқоллар: «Ҳарбий хизматга чақирув фақат ҳарбийлар иши», деб ёндашадилар. Жумладан, 1999 йилда «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари туғрисида»ги янги таҳрирддаги Қонуннинг 12-моддасида: улар «аҳолини фуқаролик Ҳимоясига доир тадбирларни ўтказишга жалб этади, ҳарбий хизматга мажбурлар ва чақирилувчиларни мудофаа ишлари бўлиmlарига чақири-лаётганликларидан хабардор этишни ва чақиришни ташкил қилишга кумаклашадилар, шунингдек, шаҳарчалар, қишлоқлар ва овулларда уларнинг шахсий-бирламчи ҳисобини юритади» деб қатъий курсатиб қўйилган.

Лоқайдлик кечирилмас,

Танкчи ўғлонлар

хатодир. Буни кўпчилик оқсоқоллар жуда яхши англайдилар. Жумладан, Ҳамза, Мирзо Улугбек, Шайхонтоҳур, Собир Раҳимов тумани маҳалла оқсоқолларининг туман мудофаа ишлари бўлими билан ҳамкорлиги яхши йўлга қўйилганлигини таъкидлаш керак. Улар чақирув пайтида ёшларни ҳарбий хизматга яроқли ёки яроқли эмаслигини туман мудофаа ишлари бўлими бошқаруви билан маслаҳатлашиб ҳал этишга ёрдан беришади.

Халқимизда «Бир болага етти кўни-кўшни ота-она», деган ҳикоятли ибора бор. Шу маънодан келиб чиқиб, ёшларни ватанпарварлик, умуминсонийлик тамойилига мувофиқ тарбиялаш муҳим аҳамиятга моликдир. Бунда мудофаага кумаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг ҳам алоҳида ўрни бор. Мамлакатимиз мудофаа қобилиятини ошириш сингари улугвор мақсадни рўйбга чиқариш ёшларимиздан бутун куч ва билиmlарини намоён этишни талаб этади. Бунда ёшларни қимматли инсон қилиб тарбиялаш, таълим бериш зарур. «Маънавият ва маърифат» жамоатчилиги маркази ёшларнинг истиқлол ишининг фаол давомчилари бўлиб етишишларига алоҳида эътибор беришлар мақсада мувофиқлаш.

Сухбатдош: Оқил АБДУАЗИМОВ.
Г. ХАРИТОНОВ олган суратлар.

Бўйга қараб

Канаданинг Торонто шаҳрида болалар автобус, метро, троллейбусларда буйларига қараб йулқира ҳақи тулашади, яъни транспорт эшиклари олдига 11 ёшли боланинг ўртача буйга тенг баландликда белги қўйилган. Кимки ушандан паст бўлса, болалар паттаси учун пул тўлайди, катта бўлса катталар билан тенг ҳақ тўлайди.

Семизлар зарар кўрадиган бўлишди

Бразилиянинг Порту-Алегри шаҳридаги олти кинотеатрда кино куриш учун билет сотишнинг янги усулидан фойдалана бошланди. Патта кассаси олдида тарози ўрнатилди. Кино куришни хоҳловчилар тарозида вазиини улчайдилар ва ҳар бир кило вазиин учун ярим крузадудан пул тўлайдилар. Бундан албатта, семизлар зарар кўрадиган бўлишди. Камбағал, бечора ҳол болаларга маза бўлди. Айниқса, эрталабки сеансларга болалар кўплаб тушмоқда.

Қарияларга йўл очик

Жаҳондаги турли шаҳарлар каби Пекинда ҳам кучани фақат белгиланган жойдан кесиб ўтиш мумкин. Лекин Хитой пойтахтида қариялар кучанинг у томонига ўтишлари учун алоҳида имтиёзга эгалар. Етмиш ёшдан катта бўлган кишилар кучанинг ўзлари хоҳлаган жойдан кесиб ўтишлари мумкин, бу вақтда ҳайдовчилар машиналарини тўхтатиб туришлари шарт.

Ҳаммининг қони бир хилми?

Барча одамларнинг қони 4 группага бўлинишини ҳаммамиз биламиз. Бироқ тиббётда бундан ташқари қонни яна бир неча хилларга бўлиб урганлади. Ҳозирга келиб кўпчилик олимлар томонидан, худди ҳаммининг бармоқ излари бошқа-бошқа бўлганидек, кишиларнинг қони ҳам (таркибий жиҳатдан) бир хил эмас, деган фикр исботланган.

Агар бир лабораторияда бир неча кишидан алоҳида-алоҳида қон олиб махсус идишларда сақланса ва улар бир йилдан кейин келсалар, уларнинг қонларига қайтадан ташқиш қўйиб қайси идишдаги қон кимники эканлигини топса булар экан. Бу ҳар бир кишининг фақат узи-узигагина хос қони борлигини келтириб чиқаради.

Энди шуларга асослашиб томирларимизда (доимий) ҳаракатланиши биз учун оддий ҳол бўлиб қолган бу сууюқликнинг вафот этган, ҳозирда ишайтган ва келгусида тугилмакчи кишиларнинг сонича тури борлигини бир тасаввур қилиб қуринг-а!

Олим БЕГЛИЕВ, тайёрлади.

Қарғиш олганлар

Қирғизистоннинг Боткен туманида террорчилик содир этганлар халқ нафратига учради

Ҳадик

Туманимиз қўшни Қирғизистон билан туташ. Шу кунларга қадар Уш вилоятининг Аравон тумани бизга бегона бўлган эмас. «Опанкикига ўтиб келай», «Аканникидан қайтман». Икки туман ораллиғида танишлар учраса шу жўнгина изоҳ тилдан кўчарди. Ахир улар бир маҳалла нарида кела олганимиздан ҳақиқатдан бу гап ханжардай ботади бу кун. «Туя мўйин» атиги ун-тўрт километр наридаги қишлоқ, томга чиқса қўриниб туради. Бунақа савол эриш тўлоларди қишига.

— Э худо, бу нима кўргулик, ўз жўригини уйини қисиниб келса-я?!

Мени бағрига босди. Елкаларимни силди. Буйларимдан ўз аксининг хидини тўйди чоғи, қўнғидан қўймай яна ялбаб-юлкашга тушди.

Бундай ялбаб ва гам-аламлар сабабисини — халқаро террорчилик, жангари экстремистлар бўлди.

Тузилган жажжи муштар

Марҳамат туманининг «Найма» маҳалласи шўндоқ чегара устига жойлашган. Маҳалланинг қўр ўртаси — божхона. Тасаввур қилинг-а,

илон изи кўча бўйлаб кетиб борярсиз, бир томондаги ўйлар Ўзбекистон фуқаролариники, иккинчи тарафдагиси Қирғизистон.

Начора, давлатчилик экан, Қўнунларга буйсунми керак. Аммо, жажжигина болалар бир мактабда ўқишидан, бири-бирини қураверишдан маҳрум бўлишди. Ахир уларда нима айб?

Катталар шуни муҳокама қилиб турганида четда қўлқў тутиб турган қизалоқлар муштларининг тугилганига кўзим тушди. Бундай муштлар юзтадир, мингтадир. Аммо биригина Марҳамат туманида Қирғизистон билан чегарадош ўнлаб маҳаллаларда бор. Андижон вилоятининг бошқа чегарадош туманлари ҳақида ҳали гапирётганимиз йўқ.

Минглаб муштлар террорчи экстремистларга қаратилган. Шу жажжи муштлар зуравонларга бўлган нафратни ифодалаётган бўлса, катталар газабини қўверинг!..

Қарғиш

Почам билан «Жеки мисте» овули масжидига бондод номозини ўқигани бордик. Имом-қирғиз йигити Сиддиқ Имомнали ўғли тенгдошим экан. «Аллоҳ ҳузурда барча баробар», деган ақидга кура қирғизча қалпоғининг «айвонини орқага қилиб олган йигитча билан ўзбек елкама-елка туриб саждага бош қўйдик. Ажойиб фохр тўсан киши. Диндошинг, қондошинг,

биродаринг...

Аммо, масжиддан чиқиб оқсоқоллар ҳадик билан менга боқдилар:

— Кимникига келгансиз, ўғлим?
— Меникига келган, — деди почам.
Барчаларининг юзларига табассум югурди:
— Э-э, ҳожимизнинг меҳмони экан-да!
«Жеки мисте» овулида биргина ҳожи бор. У ҳам бўлса — почам. Овулда уни етти ёшдан етмиш ёшгача таниймиз. Табийки, қирғизлашиб кетган аммамни ҳам.

Ҳайрлашув чоғида аммам ўзини тута олмай бор овози билан қарганди:

— Илоҳ, бизни айирмоқчи бўлганлар ер билан битта бўлсин! Ергаина ютсин улурин!..

Қирғиз почам менга қараб қўлди:

— Э-ҳуй, амманг қарганвотир, чатоқ! Албет қарғиш тегади!..

Қарғиш олганнинг қосаси оқармайди, қарғиш уради, дейишади. Халқаро террорчиликни, жангари экстремистларни нанкичи ушлик аммам қарғайди, балки жаҳондаги бор аммалар ҳолалар, оналар қарғатир бу кун. Оддатда қарғишга тилак қилинмайди, қўшилишмайди. Аммо, назаримиз ба қарғишга барча жўр бўлаётгандай:

— Илоҳа, қарғиш урсин улурин!..

М.ОТАХОНОВ, Андижон вилояти.

«Меҳр-мурувват 10 кунлиги» тугади, ammo меҳр-мурувват давом этади

Юрт ободлиги мурғак қалбларнинг шод-хўрамлиғи, кўнғилларнинг нурафшонлиғи билан ўлланади. Республикаимизда меҳр-мурувват тадбирлари расман 10 кун деб белгиланса-да, қалби кенг халқимиз бева-бечора, кам таъминланган оилаларни йил давомида қўллаб-қувватлаб келадилар. Пойтахтимикининг Юнусобод тумани ҳоқимлиги вакиллари ҳам моддий жиҳатдан кам имкониятга эга бўлган оилаларга совға-салом, икки оғиз ширин сўз улашини ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб биладилар.

Суратларда: юнусободлик эҳти-ажман оилалар туман ҳоқимлигининг меҳру мурувватидан баҳраманд бўлаётирлар.

Бурхон РИЗОКУЛОВ олган суратлар.

Ибрат

Олим, шифокор

Ҳар бир кишининг ўз қизиқиши ва орзу-ҳаваси, мақсади ҳаётининг асосини, умр мазмунини белгилайди.

Комил Йўлдошев бугун тиббиёт фанлари доктори, профессор. Австрияда ўтган венеролог-дерматологларнинг халқаро конгресси ва туркий давлатлар венеролог-дерматологларининг Туркияда ўтказилган конгрессининг фахрий қатнашчиси. У Ўзбекистон Соғлиқни Сақлаш Вазирлигига қарашли Дерматология ва венерология илмий-тежираниш институти сифидология бўлимида 25 йилдан бўён ишлаб келмоқда. Заҳм касалликлари, уларнинг олдини олиш, бу касалликлар тахилларининг координатори сифатида беморларни доволайди, уларга шифо баҳшида этиб, касаллик сабабларини илмий тахлил этиб, якуни ва ҳулосалар чиқаради.

Унинг қабулига келганлар тортиниб, — ийманибгина кирди. Комил ака унинг хасталиги сабабини ўрганади. Шифокор уларга тегишли маслаҳатлар беради. Муолажа ва суҳбат уз самарасини беради, ҳаётида албатта узғариш юз беради. Орадани йиллар ўтади. Шўҳасиз бир кунги ўша бемор Комил ака олдига келади ва миннатдорчилик билдириб, оиласи билан ширин турмуш кечираётганлиги, ўғил фарзандлари борлигини айтиб, хурсанд бўлади.

Комил ака умр пилла-полярини эслар экан, мактабда ёзган «Менинг

орзум» ишосида албатта шифокор бўлиб, эл-юртга хизмат қилишини ёзгани, 1968-1974 йиллар давомида Тошкент Давлат Тиббиёт институтидаги доволаш факультетида тахсил олган бетакор, унутилмас, ҳаёқон талабалик тахлиши даврлари ёвдидан асло кутарилмайди.

Комил Йўлдошев 1974 йилдан бошлаб шифокорлик фаолиятини бошлади. 1978-1981 йиллар мобайнида Сеченов номли 1-Москва Давлат Тиббиёт институти аспирантурасида ўқиди ва ўша ерда «Заҳм касаллигида орка мия сууюқлигини бир босқичи доволашдаги ҳолати» мавзусида номзодлик диссертациясини ёқлади. Ушбу ёқлаган илмий иши фанда ўғилик бўлди. Заҳмин доволашда эҳтишот билан биргаликда тактивин билан ҳам беморни доволаш усули яхши натижа берди, беморнинг соғайиш мuddати анча қискарди. Масалан, агар хорижда заҳм касаллиги 10 кун ичида даволанса, К. Йўлдошев методидо буйича заҳмин 3 кун ичида доволан мумкин. Олимнинг ушбу доволаш усули венеролог-шифокорлар томонидан ҳаётга кенг тadbик этилмоқда.

Олим шифокор Комил Йўлдошев 1982-1986 йилларда Дерматология ва венерология илмий текшириш институтида катта илмий

ходим. 1986-1992 йилларда эса институти директорининг илмий ишлар буйича муовини, 1992-1995 йилларда шу институтида директор бўлиб ишлади. 1996 йилда олим ва шифокор К.Йўлдошев сифидология (заҳм касаллиги) буйича илмий ишларини умумлаштириб, йирки докторлик диссертацияси — «Заҳм касаллигини кеңигаран беморларнинг соғлик қўрсаткичлари» мавзусидаги ишини муваффақиятли Ҳимоя қилди.

Олим кўплаб муносиб шоғирлар ҳам етиштирган. Олим ва шифокор Комил Йўлдошев оиласида 5 нафар фарзанд тарбияланиб, жаннат учун муносиб инсонлар бўлишга интилизмоқда. Ҳали Расулжон тadbиркор, қизи Назира ота изидан бориб, шифокор бўлиб етишди. Қўбилон эса Тошкент Давлат педиатрия институтида ўқимокда. Қаюмонж — ҳўнар коллежидо, кенжа ўғли Қаримжон мактабда ўқувчи.

К.Йўлдошев — оддий, қамтар инсон. Олимлар ва дуслар даврасида унинг қамтарини, камсукуми, доно маслаҳаттўй сифатидо жўрматини жойига қўйишади. — Ешлигидан спортнинг бокс ва эркин кураш каби турларига қизиқиб, шуғулланиб келади, бир неча марта мусобабаларда голиб чиқиб, совриндор бўлган. Уз шоғирларини ва фарзандларини ҳам спортга қизиқтира олган.

Ҳикмат САМАДОВ.

Она қутлови

ЗАҲМАТ ЧЕГАРАСИДА

— **Чегарадаги сукунат одатда «риёкор» бўлади, дейди ҳудудий чегара штаби бошлиғи, офицер Равиль Байбаков.**

— **Чегара чиқиқларида ошқора ҳасадғўйлар билан бирга пинҳоний душманлар ҳам изғиб юришади. Шу тўфайли халқ осойишталигини қўриқлаш, давлат хавфсизлигини таъминлашда ҳарбий чегарачи қўшинларнинг зийраклиги талаб этилади.**

Албатта, мамлакат тинчлигини бузиш, бунинг орқасидан ўзининг моддий ёки гоёвий мақсадларига эришиш сўнги вақтларда терроризм деган мантқисиз ҳаракатларга катта куч бағишлаптир. Хусусан давлат чегараларидан наркотик моддалар, қурол-аслаҳаларни олиб ўтишга «байрат» қилаётган кулгина қора кўчалар чегара чиқиқларининг узидоқ тор-мор келтирилади. Бундай ишларни юқори техник савияда амалга оширишда бир томондан ҳарбий шаҳарчаларни рисоладагидек техник тайёрлаш, чегарачиларга ижтимоий-маънавий шароитларни яратиб бериш сабаб бўлаётган бўлса, бошқа томондан туман ва вилоят ҳоқимлари ҳам ҳайрихоҳлик қўрсата-ётирлар. Чегара қўшинларига зарурий шарт-шароитларни яратиб беришмоқда.

Айтиш лозимки, худудий штаб бошлиғининг вазифаси анча кўнандор ҳамда масъулиятлидир. Узига қарашли бўлган барча бўлиmlарнинг ҳарбий-хизмат ва бошқа фаолиятларини тулиқ қамраб олиш биргина рағбар учун осон иш эмас. Шу маънода Р.Байбаковга шахсий қисм ишларида яқиндан ёрдан бериб келатган Р.Қурбонов оғир юқнинг бир бўлагини ўз

елкасига олган, деса бўлади. Офицер Р.Қурбонов чегара қўшинлари хизматида янги мутахассис бўлишига қарамай, ишчан ва ташаббускорлик қобилиятини тезда намойиш эта олди. Чегара постлари бошқиларининг муовинларини тушлаб, тушунтириш ишлари олиб борди, шахсий қисмларга ўзи ташриф буюриб, мавжуд аҳвол билан яқиндан танишди.

Чегарачи ҳарбийларнинг хизмат жараёни қизик. Улар ўзлари қўриқлаётган объектларни фақатгина бинокль ёки назарий воситалар билан эмас, балки ўз кўзлари билан, ўз иштироклари билан ҳам назорат қилиб турадилар. Зийраклик, ахборотни аниқ ва хатосиз тахлил эта билишлик ас чегарачиларга хос хусусиятдир. Худудий штаб шахсий қисмида жонбозлик қўрсатаётган Э.Аҳмедов, Ф.Ашрапов, К.Мирзаевларнинг малакали хизматни ташкил этишганлари эса барчани қувонтиради. Бу хизматни алоҳида қадрлаган «Шошараф» ордени нишондори, худудий штаб бошлиғи офицер Равиль Байбаков эса бу йигитларга заҳматли қасбини танлаганлари учун зимдан ташақур билдиради.

Шоёнбек ҚАРИМБОВЕВ.

Жажжи шижоат-юрт туйғуи

Ватан Ҳимоячилари кунига бағишлаб оммавий ватанпарварлик ойлуги ўтказиш тобора анъанага айланиб бормоқда.

Бу йил ҳам Мудофаа вазирлиги, мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти, Халқ таълими вазирлиги, «Маънавият ва маърифат» кенгаши, «Камолот», «Нуроний» жамғармалари мазкур ойлукни ўтказиш юзасидан дастур ишлаб чиқдилар. Маълумки, бу дастур асосида жорий йилнинг 15 декабридан республикаимиз бўйлаб оммавий ватанпарварлик ишлари ойлуги кўтаринки руҳда ўтказилаётир. Бу эзгу ишлар замирида ёш ўғлонларимизни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаб, конституциявий бурчни ўташ — она юртини Ҳимоя қилишда қалбларида гурур ўйготиш, қисқаси, ҳарбий хизматга баркамол этиб тайёрлашдек улугвор мақсад мужассам. Аҳамиятли жиҳати шундаки, ойлук давомида ёшлар олий ҳарбий билим юртлири, ҳарбий қисмларга бориб, жанговар ҳаёт билан танишиш имконига эга бўладилар. Яъни қисмларда очик эшиклар кўни, ватанпарварликча бағишланган кечалар ўтказилиб унга чақириқчана бўлган ёшлар тахлил этилади. Ёшларда ҳарбий касбга муҳаббат ўйғотиш учун эса «Ватанпарвар» ташкилоти мактабларида кенг қамровли тадбирлар ўтказиш мўлжалланган.

Мазкур ойлукнинг очилиш маросими «Ҳамза» театрида бўлиб ўтди. Унда мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти спорт-техника клуби аъзолари ташкил этган курғазма кўпчиликда яхши таассурот ўйғотди. Ранг-баранг авиамоделларни, пойгада қатнашадиған мотоцикл, автомашиналарни, алоқа ускуналари-ю парашютларни ҳайрат билан кўздан кечиравётганлар орасида дадасининг қўлидан ушлаб олган сёрсоват бир болақай эътиборини тортиди.

— **Ада, ҳу анави нима?**
— **Уми, парашют, ўғлим. Десантчилар ана шу парашют билан самолётдан ерга сакрашади, — қўкча ишора қилди дадаси.**

Болақай дам осмонга, дам парашютга қарар экан, ҳайрат ўрнини ҳавас эғаллади:
— **Мен ҳам десантчи бўламан.**
Мен бу жажжи ўғлон тимсолида мустақил Ватаннинг бўлгуси асл ўғлони — муносиб Ҳимоячисини қўргандек бўлдим.

Алижон САФАРОВ, катта лейтенант.

Бу ҳақда ҳукумат қарори эълон қилинганига
бир йил бўлди
**«Маҳалла посбони» -
тинчлигимиз посбони**

**«Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмаларининг шу кундаги
фаолияти тўғрисида сўз очганимда жамғарманинг Наманган
туман бўлини раиси Жўраҳон ака Аъзамов шундай деб
қолди:**

— Ҳукуматимизнинг маҳалла фуқаролар йиғинлари қоида «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмаларини ташкил этиш тўғрисидаги қарорини мамнуният билан қутиб олган эдик. Нега десангиз оддий фуқарога дилдаги гапини маҳалла оқсоқоли билдириш осон. Оқсоқол кимнинг нимага қодирлигини, қандай иш билан машғулликдан боғабар.

— **Юқоридаги гапларининг туман маҳаллалари мисолида олиб кўрсакми?**
— Туманимиздаги 64 та маҳаллада 155 мингдан ортиқ фуқаро яшайди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Маҳалла посбони» жамоатчилик тузилмалари ва узоқ вақт бошқариш органлари хузуридаги «Ярштириш комиссиялари» тўғрисидаги Низомларни тасдиқлаш ҳақида»ги 1999 йил 18 апрелдаги 180-сонли қароридан сунг биз барча маҳаллаларда «Маҳалла посбони» тузилмаларини ташкил қилдик. Уларга кўнгилли равишда тинчлик-осойишталикни таъминлашга аҳд қилган соғлом фикрли фуқаролар кенгаши қарорлари билан қабул қилинди. Улар ичидан ишчан, ташкилотчи, бошқарувчилик қобилияти борлари раҳбар этиб тайинланди. «Маҳалла посбони» фаолиятига маҳалла фуқаролар йиғини ва участка инспекторлари бошчилик қилмоқдалар.

Маҳалла посбонлари жиноятчиликнинг олдини олиш ва жамоат тартибini сақлашда ҳуқуқ-тартибот органларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Жорий йилнинг утган 9 ойида

туманда жиноятлар сони сезиларли равишда камайди.
«Юз марта эшитгандан, бир марта кўрган афзал», деганларидан янглик қандай самара бераётганини билиш ниятида «Муллақудин» маҳалласида бўлдик. Айнан «Муллақудин»ни танлаганимизнинг сабаби ҳам бор. Негаки кейинги йилларда мана шу маҳаллада билиб-билмай жиноятчилик кучасига кириб қолганлар, ислом ақидапарастларининг элгон ваъдаларига учиб тўғри йўлдан адашган ёшлар кўпайган эди.

— «Маҳалла посбони» тузилмаси ташкил этилган, биздаги салбий ҳолатларга бутунлай чек қўйилди, дейди шу мавзудаги саволимизга жавоб берар экан маҳалла фуқаролар йиғини раиси Одилов Олимов. — Тузилманинг сардори этиб кўп йиллар ички ишлар бўлимида ишлаган Ғаниҳон Абдулаевни сайлаганимиз.
Ғ.Абдуллаев «Маҳалла посбони» сардори этиб тайинлангач, тузилма қошида 10 нафар кўнгиллидан иборат жамоатчилик маркази ҳам тузилибди. Улар ҳудуд инспектори, милиция катта лейтенанти Исоққон Бойбедаев билан ҳамкор-лиқда тунги навбатчиликни ташкил қилишди. Натيجида йил бошидан буён маҳаллада бирорта ҳам тартиб-бузарлик ҳодисаси содир бўлмаган.

Бу ерда фақат тунги навбатчилик ташкил қилиш билан чекланиб қолмасдан, «Маҳалла» жамғармаси туман бўлими, «Нуроний», «Камо-лот» жамғармалари, туман ҳокимлиги, 19-мактаб

жамоа-си, ҳуқуқ-тартибот органлари билан ҳамкорликда маҳалла-да сўхбатлар, учрашувлар ташкил этилмоқда. Туман меҳнат биржаси билан ҳамкорликда ёшлар иш билан таъминланапти.
Тинчлик-хотиржамлик бор жойда яратиш, яшатиш, бунёдкорлик ишлари амалга оширилади. Шу боисдан ҳам 3870 нафар фуқаро исти-қомат қилаётган «Муллақудин» кун сайин чироқ очаяпти. Қисқа вақтда савдо мажмуаларида ошхона ва чойхоналар таъмирланди. Биллиард-хона очилди. Оталар чойхонаси барпо этиляпти. Турли сабабларга қўра фаолиятини тўхтатган киммем, кийимларни хавфий усулда тозалайдиган маийш хизмат тармоғини таъмирлаб, ишга туширишни Тошбулоқ пахтани қайта ишлаш «Тола» очик турдаги ҳиссодорлик жамияти уз зиммасига олди. Маҳалладаги ҳовуз, ариқлар тозаланиб, атрофи ошди бўлмоқда.
Биз тумандаги яна бир неча маҳаллаларда бўлдик. Уларнинг барчасида «Маҳалла посбони» тузилмалари уз фаолиятини бошлаган. Бироқ баъзи камчиликлар ҳам кузга ташланмай қолмади. Айрим фуқаролар йиғинларида маҳалла посбонлари учун етарли шарт-шароитлар яратилмаган. Посбонларга махсус хоналар ажратилмаган, телефон алоқаси билан таъминланмаган. Туман ҳокимлиги тинчлик посбонлари бўлиши «Маҳалла посбонлари»га зарур шароитлар яратиш чораларини қурадилар, деб уялаймиз.

Илҳом ЖУМАНАЗАРОВ,
«Маҳалла» муҳбири.

Маҳалла -
иккинчи оила
**Иброт
олса
арзийди**

Энг яхши маҳаллалар ҳақда гап борғудай бўлса, каттакўрғонликлар аввало, Охунбобоев номли маҳалла аҳлини ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олишарди. Бу беҳиз эмас, албатта. Зеро, маҳаллада 1100 дан зиёд аҳоли бир оила аъзоларидек бўлиб қолган. Маҳаллада утказилаётган ҳар бир тадбир бамаслаҳат утказиларди.

— Ҳозир маҳаллаimiz фаоллари билан бирга Суфи Оллаевнинг 365 йиллигига катта тайёргарлик кўрапмиз, — дейди Раъно Меликова. — Шунингдек, «Маҳалла тарихини биласизми» мавзуда ҳам тадбирлар утказишни режалаштирганмиз. Чунки, маҳаллаimiz шахримизнинг энг кўча маҳаллаларидан бири. Бугунги саодатли кунларимизни орзу қилган, ота-боболаримиз ҳаёти, улар босиб утган йўлни ёшларимиз билиши керак. Уларнинг ҳаёт йўллари биз учун, ёшларимиз учун катта мактабдир.

Шуни алоҳида мамнуният билан таъкидлаш жоизки, маҳалла аҳли ота-боболарининг касб-корларини ардоқлаб келишарди. Маҳалланинг Санакўловлар, Йулдошевлар, Исмоиловлар сингари оилалари кулолчилик, темирчилик каби ҳунармандчилик турлари билан шуғулланишарди. Бугунги кунда уз ишларининг устаси саналган бу ҳунармандлар уз касблари сир-саноатлари маҳалла ёшларига ҳам ургатишмоқда. Энг муҳими эса маҳалла ёшлари фойдали иш билан машғул.

Яқинда маҳаллада «Нафосат» курик-танлови утказилди. Унда кўли гул чеварлар Рая Диверова ҳамда Нарғиза Тошевлар узларнинг зардузлик маҳоратларини намойиш этиб танлов ғолиби бўлдилар.

Асқар ЖАЛИЛОВ.

Ўқувчи кийими қандай бўлиши керак?

Б.РИЗОКУЛОВ олган суратлар.

Суратларда: «Одина» фирмасида яратилган кийимлар намойиши.

**Нимани қандай
ифода қиламиз?
Агар одамлар сизга ўз ички
кечинмалари, ҳиссиётларини ифода
этмоқчи бўлсалар, уларнинг нима
демоқчи эканликларини дарров англай
оласизми?**

Маълумки, биз ўз туйғу ва орзу-истакларимизни ифодалашда сузлар билан бирга турли тана ҳаракатлари-мимика ва имо-ишоралардан фойдаланамиз. Бироқ бу борада шунисиға эҳтиёт бўлиш лозимки, бизнинг (сузлашув) сўхбат жараёнида қилган бу хил ҳаракатларимиз турли миллатлар томонидан турлича тушунилиши мумкин экан.

Кулги барча миллатларда бир нарсани ифодалаш ҳеч кимга сир эмас. Шу жиҳатдан кўркүв ҳисси ҳам кўп ҳолларда бир хил ҳаракатлар билан билдирилади. Масалан, хитойликларда ва инглизларда «у оқариб кетди ва титрай бошлади» каби (жумлалардаги) ҳолатларга тушиш кишининг қаттиқ кўркүганини аңглатади. Бироқ «кўзларини катта очиб» ҳолати хитойликларда жаҳли чиққанини билдирса, инглизларда ҳайратланишни ифодалайди.

Хитойликларда ҳайратланиш «тилини чиқариш» орқали билдирилса, айни шу ҳаракат инглизларда масхаралаш ёки хушламасликни ифода этади.

Ҳаттоки, маданияти бир хил бўлган халқларда ҳам ҳаракат ва сузлашувларидан бундай фарқливи ҳолларини кўплаб учратиш мумкин экан. АҚШда бу борада утказилган таҳрибалардан айлар эрқаклардан кўра инсонлар жуида акс этадиган кўркүв, жаҳл, севиғи ва хурсандчиликни яхшироқ аңглашлари маълум бўлган. Бундан ташқари кекса кишилар ёшлардан кўра тана ҳаракатлари орқали сузлашгани афзал ва қўлай деб ҳисоблашар экан. Барча миллат кишилари учун бепарқлик ва ичдан эзиллиш ҳолатларини, ҳам ифодалаш, ҳам тушуниш учун энг қийин кечинмалар саналади.

Энди туйғу ва ҳиссиётларни ифодалаш шаклларига келсак, баъзи кишилар ўз ҳискечинмаларини умуман тескари маънодаги ҳаракатлар билан намён қилишар экан. Масалан, улар узларининг бирон нарсига қизиқишлари борлигини кўрсатишга уриниб, бу ҳақда қайғурмаётгандек қўл силтаб қўя қолишарди. Бу каби ҳолатлар кўпроқ яқин дўстлар ва бир оила вакиллари уртасида рўй беради.

Уз туйғуларини турли мимикалар ёрдамида ифодалаш фақат инсонларда эмас, балки ҳайвонларда ҳам кузатишар экан. Масалан, ит, йўлбарс каби йиртқич ҳайвонлар жаҳли чиққан пайтда тишларини кўрсатадилар, яъни гичирлатадилар. Бунинг сабаби ҳаракатлар шартсиз рефлекс - яъни ота мерос бўлгани учундир.

Аъзам ДАДАХОНОВ тайёрлади.

Тушингиз таъбирини биласизми?

узум. Дониёл пайғамбар алайҳиссалом айтдиларки, узум пишкчилик вақтида қўра узум ейиш га-таъвишлардан хабар беради, йилнинг бошқа даврларида узум тановул қилиш келажакдаги хавф-хатарлардан дарақдир. Оқ ёки қизил узумни пишкчилик вақтида тановул қилиш-яхшиликка йўйилиб, катта бойликларга эга бўлишдан далолатдир. Бошқа даврларда қўрилган бундай туш мулкни йўқотишдан дарак беради.
Ибн Сиррийн ҳазратлари таъбирига кўра, кўкламда ҳам узумни тановул қилиш катта машаққатлар ва азоб уқубатлар билан бойликка эга бўлишнингиз мумкинлиги, лекин бу бойлик барқарор бўлмаслигидан далолат-дир. Қизил узум оёру ва қайғу-ҳазратни билдирадир. Сиз тановул қилаётган узум қанчалик ширин ва шаффоф бўлса-ўнгингизда шунчалик катта оёру ва бойлик сизни кутади.
Имом Жобир Мағрибий раҳматуллоҳи алайҳ таъбирларига кўра, ёғоч чаң(боқча)да узумни эзаш эолим бошлиқ қўлида ишлашингиздан, кўйдирилган сопол идишда узумни эзаш эса-оқўнгил бошлиқ билан ишлашингиздан далолатдир.
Кирмоний раҳматуллоҳи алайҳ, гўр узумни ейиш - гамай-ғуса келишидан, уни сотиш ёки бировга бериш эса - қайғуларингиз аришидан дарақдир.
ДОР. Ибн Сиррийн ҳазратлари шундай ҳикоя қиладилар: «Кунларнинг биринида менинг олдимга бир одам келиб, тушида қандайдир бир арбобни дорга тортишганини айтди. Мен шу бугунок шаҳар хўкmdори ағдариб ташланам, унинг ўрнини бошқа одам эғаллади, деб жавоб қилдим. Ҳаққатдан ҳам ўша кўни башорат қилган воқеа юз берди.
Кирмоний раҳматуллоҳи алайҳ айтибдурларки, «Сени дорга осилишарини томоша қилишга одамлар тўланганини тушида кўриш шухрат ва улугликка эришишдан далолатдир». Имом Жаъфар Содиқ ҳазратлари одамнинг дорга осилишгани тушида кўриш одамлар кўз ўнгиде улугликка эришини, бойлик, шон-шухрат ва атрафда-гиларнинг ҳасадларини билдирадир. Дониёл пайғамбар алай-

* **КЎЙ** — Ушбу бурж остида таваллуд топганларнинг кўпларида сезгирлик ва жўшқинлик сифатлари намён бўлади. Шароит кўнгилдагидек бўлмай қолса, ўзингизни кўлга олиб, хотиржам бўлишга ҳаракат қилинг.
* **БУЗОҚ** — Орзуларингиз муваффақиятларга уланиб кетади. Муваффақиятли қадамларга маҳлиё бўлиб, йил эндиғина бошланганлиги, кўч-ғайратингизни аяб сарфлаш лозимлигини ҳам унутманг.
* **ЭГИЗАКЛАР** — Бу муддат қолган ишларингизни бажариб олиш учун қўлай вақт ҳисобланади. Эмон вазиитлар сиздан йироқ бўлади. Ҳамма муаммоларингизни кўнгилдагидек хал этасиз.
* **ҚИСКИЧБАҚА** — Кайфиятингиз яхши бўлади. Бу турмуш ўртоғингиз билан муносабатларингизни янада мустаҳкамлашиға омил бўлади. Иш ва бошқа юмушлар билан анча банд бўлган пайтингизда ҳам фарзандларингиз учун вақт ажратишга ҳаракат қилинг. Уларнинг хурсандчилиғи сизга куч-қувват, тушнудлик бағишлайди.
* **АРСЛОН** — Бу давр кўрсаткичлари сиздан хал этилиши лозим бўлган иш ва масалаларга янада эътибор билан қарашни талаб этади. Агар нимадир сиз кутгандек хал бўлмаса хафа бўлманг. Ҳаммаси яхши бўлиб кетади.
* **ПАРИЗОД** — Руҳингизнинг бардамлиги, соғлимингизнинг яхшилиғи йилни муваффақият билан бошлашингизга имкон беради. Шу ҳафтада фаолиятингиз эътироф этилиши ва моддий рағбатлантирилишингиз мумкин.
* **ТАРОЗУ** — Ушбу даврда атрофингиздагилар билан бўлган муносабатларда бироз кўнгилсизликлар бўлиши эҳтимоли бор. Шу сабабли ўзингизга бую кўйишдан тийилинг. Агар меҳр кўрсатмасангиз муҳаббат ҳам сўниб қолиши мумкин; дейишлари беғиз эмас...
* **ЧАЁН** — Муҳаббат, жўшқинлик ва яратувчилик сиз учун ҳафтанинг моҳиятини белғилайди. Шундай вазиетда кўплаб масалаларни хал этиш имкониятига эга-сиз.
* **ЎҚОТАР** — Уй-рўзғор ташвишлари билан муҳаббат масалаларини муваффақият билан эғлашди. Ортиқча куч-ғайратсиз ҳар нарсига улғурасиз, ҳаммасини эғласиз.
* **ТОҒ ЭЧКИСИ** — Яқинларингиз ва қариндош-уруларингиз сизга моддий ёрдам беришарди. Бу кайфиятингизнинг кўтарилиши ва йиғилиб қолган муаммоларни хал этишингизга ёрдам беради. Сиз ўз ҳаракатларингиз билан асосий диққат-эътиборингизни моддий аҳволингизни яхшилаш ва хизматда кўтарилишга қаратасиз. Бу сизга омад олиб келиши мумкин. Чунки сизда имкониятлар етарли.
* **КОВГА** — Ҳафта кўрсаткичлари сиз учун гоғтада яхши келишини башорат қилмоқда. Шу сабабли ҳам муваффақиятлар сизга ҳамроҳ бўлади. Бу даврда иш ўрнида кўтарилиш, молиявий аҳволингизни яхшилаш ҳақда йўлаб кўрсангиз омад ёр бўлиши мумкин. Шунини алоҳида таъкидлаш жоизки, сиз тўғри йўлдан бора-япсиз, динингиздаги ниятларингиз айримлари анча енгиллик билан амалга ошади.
* **БАЛИК** — Бу ҳафта ижодда ўзингизни кўрсатишингиз учун жуда қўлай. Аммо муваффақият сари дадил интилишингиз, майда-чуйда нарсаларга эътибор бермаслигингиз талаб этилади.

«Кўп яшанг, бахтли бўлинг»

Халқимиз қадим анъаналарга, урф-одат ва миллий кадриятларга бой. Унинг асрлар давомида тараққий этиб, шаклланиб келган миллий либослари, айниқса байрам шодиёналарида янада жило топади, кўз-кўз қилинади. Шунини алоҳида эътироф этиш керакки, ўзбекиона кадриятларини тиклаш, асрлар қаърида «ухлаб ётган» маданиятни жонлантиришда ёш келин-чалқаримизнинг ҳам улуши бор. Бежирим, сермавж матолардан тикилган келинлар либоси ҳар қандай кўрик-танловларда ғолиблик шохсўпаси учун даъвогарлик қила олади, шундай эмасми, азизлар?

Яқинда бўлиб ўтган халқимизга хос ҳайит айёмлари ҳам келинларнинг ўз шарқона либосларини яна бир бор намойиш этишга сабаб бўлди. Шу кунлари шарқона кийиниб келин-саломга чиққан келинларимиз ҳаётимиз мазмунини янада бойитгандай бўлди.
Халқимиз қадим анъаналарга, урф-одат ва миллий кадриятларга бой. Унинг асрлар давомида тараққий этиб, шаклланиб келган миллий либослари, айниқса байрам шодиёналарида янада жило топади, кўз-кўз қилинади. Шунини алоҳида эътироф этиш керакки, ўзбекиона кадриятларини тиклаш, асрлар қаърида «ухлаб ётган» маданиятни жонлантиришда ёш келин-чалқаримизнинг ҳам улуши бор. Бежирим, сермавж матолардан тикилган келинлар либоси ҳар қандай кўрик-танловларда ғолиблик шохсўпаси учун даъвогарлик қила олади, шундай эмасми, азизлар?
Яқинда бўлиб ўтган халқимизга хос ҳайит айёмлари ҳам келинларнинг ўз шарқона либосларини яна бир бор намойиш этишга сабаб бўлди. Шу кунлари шарқона кийиниб келин-саломга чиққан келинларимиз ҳаётимиз мазмунини янада бойитгандай бўлди.
ҳам Ватаннинг бир булағидир. Кенг маънода «маҳалламиз - уз уйимиз» эканлиги ҳам рост. Мен маҳалламиз одамлари билан мулоқотда буларканман, уларга оқсоқол сифатида аввало мана шу тушунчаларни сингдиришга ҳаракат қиламан: «Уйим озода булсин, десанг - маҳаллангни тоза тут!», «Уйимда гурбат бўлмасин, десанг - маҳалладошларинг билан аҳил бул!», «Уйим тинч булсин, десанг - аввало, маҳаллангни асра!» деб уқтирганман. Маҳалламиз аҳлининг жамоат ишидаги фаолиғи узаро алоқаларимизни яхши йўлга қўйишда, яхши самараларга эришишда қўл келмоқда. Айни пайтда маҳалламизда истиқомат қилаётган 1250 дан зиёд оилаларнинг ҳар бирига эътиборли бўлишга, маҳалламизда утказилган турли тадбирларда уларнинг иштирокларини таъминлашга, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга ҳар жиҳатдан кўмак беришга ҳаракат қилаётамиз. Утган йили 121 нафар ёрдамга муҳтож аёлларга янги паспорт бепул олиб берилди. Кўп болали оналарга, ногирон ва боқувчисини йўқотганларга маҳалла ҳисобидан моддий ёрдам курсатилди. Бир пилёла чой устида сўхбат, савол-жавоб кечалари ва бошқа қизиқарли турли тадбирлар ҳам маҳалламизда жипсизлигини таъминлашда наф келтирмоқда. Одатда бундай тадбирларни маҳалламиздаги зиё маскани - Чирчиқ шаҳар 3-куғубхона-си биносида утказамиз. Яқинда шу жойда уюштирилган севилим шоирамиз, халқимизнинг атоқли фарзанди Зулфия ижоди ва фаолиятига бағишланган кенч ҳам қатнашчиларда, айниқса ёшларда катта таассурот уйғотди.
Маҳалламизда барча тад-

ЎЗ МУХБИРИМИЗ.

Мухтабар АҲМЕДОВА тайёрлади.

